

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
E-mail: inform@dkrp.gov.ua, Web: <http://www.drs.gov.ua>, код ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____
на № _____ від _____

Добрівська сільська рада
Вільшанського району
Кіровоградської області
Площа Паркова, 7, с. Добре,
Вільшанський район,
Кіровоградська область, 26606

*Пропозиції щодо удосконалення
проекту регуляторного акта*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Добрівської сільської ради Вільшанського району Кіровоградської області «Про місцеві податки на 2019 рік» (далі – проект рішення) та документи, що надані до нього листом Добрівської сільської ради Вільшанського району Кіровоградської області від 15.05.2018 № 135.

За результатами проведеного аналізу проекту рішення, експертного висновку постійної комісії Добрівської сільської ради з питань підприємницької діяльності, землекористування, регуляторної діяльності, раціонального використання природних ресурсів, екології, охорони навколишнього середовища, благоустрою щодо його регуляторного впливу та аналізу регуляторного впливу до проекту рішення на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Щодо проекту рішення в цілому

1. Проектом рішення на території Добрівської сільської ради передбачається встановити місцеві податки, а саме: податок на майно (в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; транспортний податок та плату за землю), єдиний податок, акцизний податок; визначаються деякі обов'язкові елементи податків.

Податковий кодекс України (далі – ПКУ) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки тощо.

Згідно з пунктом 12.3. статті 12 ПКУ, сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів, а їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному ПКУ.

Підпунктом 12.3.2. пункту 12.3. статті 12 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначенні статтею 7 ПКУ, з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.

Однак, не всі обов'язкові елементи податків, що передбачені вимогами статті 7 ПКУ, визначені проектом рішення. Відсутні такі обов'язкові елементи, як: строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку (для всіх податків); порядок обчислення податку, строк та порядок сплати податку (для земельного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки); платники податку, об'єкт та база оподаткування (для єдиного податку).

Отже, пропонуємо визначити у проекті рішення всі обов'язкові елементи податків або навести посилання на конкретні положення (абзаци, пункти, частини, статті та розділи) ПКУ, якими вони встановлені.

2. Назва проекту потребує редакційних правок в частині доповнення назвою сільської ради, на території якої встановлюються ставки місцевих податків.

Щодо акцизного податку

У проекті рішення підпунктом 1.3. пункту 1 та пунктом 6 на території Добрівської сільської ради встановлюється акцизний податок.

Акцизний податок (непрямий податок на споживання окремих видів товарів (продукції), визначених ПКУ як підакцизні, що включається до ціни таких товарів (продукції), відповідно до підпункту 9.1.4. пункту 9.1. статті 9 ПКУ, віднесено до загальнодержавних податків та зборів.

Згідно з вимогами пунктів 10.2. та 10.3. статті 10 ПКУ, місцеві ради в межах повноважень, визначених ПКУ, та відповідно до його вимог, обов'язково встановлюють єдиний податок і податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю), а також вирішують питання щодо встановлення податку на майно в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.

Таким чином, враховуючи вимоги статей 10, 12 ПКУ, у сільських рад відсутні повноваження щодо встановлення загальнодержавних податків та зборів, до яких відноситься акцизний податок.

Отже, пропонуємо підпункт 1.3. пункту 1 та пункт 6 виключити з проекту рішення, а з преамбули проекту рішення – цифри «212».

Щодо податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

Підпунктом 2.1. пункту 2 проекту рішення передбачається встановити ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, серед яких: об'єкти нежитлової нерухомості комерційного призначення – 1 % мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 01 січня 2019 року.

Натомість, підпунктом 266.5.1. пункту 266.5. статті 266 ПКУ визначено, що ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування.

Підпунктами 14.1.129. та 14.1.129.¹ пункту 14.1. статті 14 ПКУ визначено об'єкти житлової та нежитлової нерухомості. Зазначеними підпунктами не визначаються об'єкти нежитлової нерухомості комерційного призначення.

Таким чином, встановлення ставки податку для об'єктів нежитлової нерухомості комерційного призначення не відповідає вимогам ПКУ.

Щодо плати за землю

Пунктом 4 проекту рішення встановлюється плата за землю.

1. Відповідно до підпункту 14.1.147. пункту 14.1. статті 14 ПКУ, плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Пунктом 288.1. статті 288 ПКУ визначено, що підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які укладають договори оренди землі, повинні до 1 лютого подавати контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки переліки орендарів, з якими укладено договори оренди землі на поточний рік, та інформувати відповідний контролюючий орган про укладення нових, внесення змін до існуючих договорів оренди землі та їх розірвання до 1 числа місяця, що настає за місяцем, у якому відбулися зазначені зміни.

Згідно з вимогами пункту 288.4. статті 288 ПКУ, розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем. В свою чергу, пунктом 288.5. статті 288 ПКУ визначаються межі розміру річної суми платежу з орендної плати.

Враховуючи, що проектом рішення повинні встановлюватися ставки земельного податку, пропонуємо назву пункту 4 проекту рішення викласти у редакції «Земельний податок».

2. Підпунктом 4.1. пункту 4 проекту рішення встановлюються ставки земельного податку. Абзац 7 підпункту 4.1. пункту 4 потребує доповнення в частині визначення бази оподаткування та області, на території якої розміщено Добрівську сільську раду. Пропонуємо зазначений абзац викласти у наступній редакції: «- земельні ділянки, розташовані за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено, встановлюються у розмірі 5 % від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по Кіровоградській області».

3. Підпункт 4.7. пункту 4 проекту рішення, яким встановлюються пільги для юридичних осіб із сплати земельного податку, привести у відповідність до вимог статті 282 ПКУ.

Звертаємо увагу, що постановою Кабінету Міністрів України від 24.05.2017 № 483 «Про затвердження форм типових рішень про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» (далі – Постанова № 483) затверджено форму типового рішення про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку; форму типового рішення про встановлення ставок та пільг із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Постанова № 483 прийнята на виконання вимог статей 72, 266 та 284 ПКУ. Згідно із підпунктом 72.1.2.4. підпункту 72.1.2. пункту 72.1. статті 72 ПКУ, для інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючого органу використовується інформація, що надійшла від органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та Національного банку України, зокрема інформація про встановлені органами місцевого самоврядування ставки місцевих податків, зборів та надані такими органами податкові пільги.

Абзацом четвертим підпункту 266.4.2. пункту 266.4. статті 266 ПКУ встановлено, що органи місцевого самоврядування до 25 грудня року, що передує звітному, подають відповідному контролюючому органу за місцезнаходженням об'єкта житлової та/або нежитлової нерухомості рішення щодо ставок та наданих пільг юридичним та/або фізичним особам зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України.

Аналогічні вимоги встановлені абзацом другим пункту 284.1. статті 284 ПКУ. Так, органи місцевого самоврядування до 25 грудня року, що передує звітному, подають відповідному контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки рішення щодо ставок земельного податку та наданих пільг зі сплати земельного податку юридичним та/або фізичним особам за формою, затвердженою Кабінетом Міністрів України.

Виходячи із зазначених норм, ПКУ не передбачає обов'язку для органів місцевого самоврядування приймати рішення про встановлення місцевих податків та зборів, а також пільг зі сплати податків за встановленою формою. Водночас, зазначені вище норми ПКУ встановлюють вимоги щодо подачі органами місцевого врядування інформації про встановлені податки та пільги за формою, затвердженою Постановою № 483.

Таким чином, з метою спрощення процедури підготовки та подання інформації відповідному контролюючому органу пропонуємо ставки та пільги із сплати земельного податку, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, викласти в окремих додатках до проекту рішення відповідно до форм, затверджених Постановою № 483.

Щодо єдиного податку

Пунктом 5 проекту рішення передбачається встановити єдиний податок.

1. Підпунктом 5.1. пункту 5 проекту рішення визначено, що ставки єдиного податку встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового

(звітнього) року. Підпунктом 5.2. пункту 5 проекту рішення визначено наступне: фіксовані ставки єдиного податку встановлюються для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць:

1) для першої групи платників єдиного податку -10 відсотків розміру мінімальної заробітної плати;

2) для другої групи платників єдиного податку - 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.

Відповідно до пункту 293.1. статті 293 ПКУ, ставки єдиного податку для платників першої групи встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітнього) року, другої групи - у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітнього) року.

Отже, підпункти 5.1. та 5.2. пункту 5 проекту рішення потребують приведення у відповідність до вимог статті 293 ПКУ.

2. Підпунктом 5.6. пункту 5 проекту рішення визначено, що податковим (звітнім) періодом для платників єдиного податку другої групи є календарний квартал.

Відповідно до пункту 294.1. статті 294 ПКУ, податковим (звітнім) періодом для платників єдиного податку першої, другої та четвертої груп є календарний рік.

Пропонуємо, підпункт 5.6 пункту 5 проекту рішення привести у відповідність до пункту 294.1. статті 294 ПКУ.

Враховуючи вищевикладене, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом *адекватності* – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо аналізу регуляторного впливу до проекту рішення (далі – АРВ)

Наданий АРВ не у повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

1. У розділі I «Визначення проблеми» АРВ розробником не описано проблему, не наведено жодних даних у числовій (грошовій) формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, її масштаб та важливість, також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на яких проблема справляє найбільший негативний вплив.

2. У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми, але не менше двох альтернатив, стисло описати їх та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожної з них.

При визначенні альтернативних способів досягнення цілей (визначено дві альтернативи) розробником описані ставки податку, при цьому не визначено жодного числового (грошового) показника, який характеризує ці альтернативи (наприклад: доходи, отримані місцевим бюджетом, витрати суб'єктів господарювання тощо).

При описі вигод та витрат для держави, громади та суб'єктів господарювання розробник обмежився виключно текстовим описом, не наведено жодних витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту рішення, тобто, сплати податків та зборів за ставками, запропонованими проектом рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджувало б економічну доцільність обраного способу.

Окрім зазначеного, розробником не наведено алгоритм визначення запропонованих проектом рішення розмірів ставок податків, а також не надано посилання на джерело отриманих даних про кількість суб'єктів господарювання у розрізі суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва, які підпадають під дію регулювання.

У зв'язку з відсутністю в АРВ всіх необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проекту регуляторного акта, розробником не доведено, що існуючі регулювання не вирішують проблему та потребують вдосконалення, а також не обґрунтовано, що запропоновані розміри ставок, які пропонується затвердити проектом рішення, є найбільш оптимальними для досягнення встановлених цілей.

Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність в АРВ належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання, також не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Таким чином, у зв'язку з неналежним опрацюванням вказаних розділів розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу, як передбачено вимогами розділу IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» додатку 1 до Методики.

Також зазначаємо, що числові дані, зазначені у Тесті малого підприємництва (далі – М-тест) не співпадають з даними, зазначеними у інших розділах АРВ.

Таблицею розділу VIII АРВ, що визначає показники результативності регуляторного акта, встановлено, що дія акта поширюється на 6 суб'єктів господарювання, при цьому, щоквартальні надходження до бюджету складають 4560,0 тис.грн. або 18240,0 тис.грн. на рік.

Згідно з таблицею розділу 3 М-тесту «прямі» витрати 5 СМП складають 16239,0 грн./міс., з яких:

- земельний податок сплачує 1 СМП у сумі складає 113,3 грн./міс.;

- єдиний податок – 4 СМП платників єдиного податку другої групи у сумі 310,0 грн./міс.

Проектом рішення ставка єдиного податку для платників єдиного податку другої групи встановлена у розмірі 20 % від мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового року (840 грн./міс.). Таким чином, «прямі» витрати 5 СМП складуть:

$113,3 \text{ грн.} \times 12 \text{ міс.} + 840 \text{ грн.} \times 4 \text{ СМП} \times 12 \text{ міс.} = 41\,679,6 \text{ гривень.}$

Відповідно до розділу III АРВ, витрати 1 суб'єкта середнього підприємництва складають 2 000 гривень.

Отже, 6 суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, сплатять (а до бюджету надійде) $2\,000 + 41\,679,6 = 43\,679,6 \text{ грн.}$, або $10\,919,9 \text{ грн.}$ в квартал.

Також у М-тесті не розраховано адміністративні витрати суб'єктів господарювання на реалізацію вимог регулювання, зокрема на здійснення процедур щодо отримання первинної інформації про вимоги регулювання (ознайомлення суб'єктів господарювання із новими ставками податку) та організацію виконання вимог регулювання (внесення змін до внутрішніх процедур обліку та звітності). При цьому, витрати часу можуть бути визначені під час проведення консультацій з суб'єктами господарювання.

Вищенаведене ставить під сумнів точність наведених в АРВ даних та розрахунків. Отже, пропонуємо уточнити наведені в ньому дані та здійснити перерахунок з урахуванням вимог ПКУ.

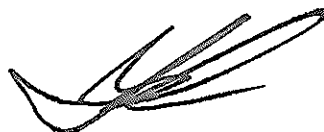
Враховуючи вищезазначене АРВ потребує доопрацювання з метою приведення у відповідність до вимог Методики.

Вищезазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципами *збалансованості* – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави; та *ефективності* – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

Підсумовуючи вищенаведене, пропонуємо привести проект рішення Добрівської сільської ради Вільшанського району Кіровоградської області «Про місцеві податки на 2019 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України згідно з наданими пропозиціями, а аналіз його регуляторного впливу – до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151.

Про результати розгляду цього листа просимо поінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

Голова Державної
регуляторної служби України

К. ЛЯПИНА